

Sirküler No : 2025/45

14.04.2025, Bursa

Konu : Doğum Yardımı Ve Uygulama Esaslarına İlişkin Yönetmelik Yayınlandı

02.04.2025 tarih ve 2025/37 nolu sirkülerimizde 7546 Sayılı Torba Yasa ile yeniden düzenlenen doğum yardımına yönelik açıklamalar yapılmıştır: Diğer taraftan Türk vatandaşlarına yapılacak doğum yardımı ve uygulama esaslarına ilişkin yönetmelik, 10.04.2025 tarih ve 32866 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmış olup yönetmelikte öne çıkan hususlara aşağıda yer verilmiştir.

1-Doğum Yardımı Genel Şartları Aşağıda Sayılmıştır.

1/1/2025 tarihinde ve sonrasında canlı doğan çocuğun olması, Annenin veya babanın ya da her ikisinin de Türk vatandaşı olması, Türkiye’de ikamet edilmesi, başvuru yapılacak birime usulüne uygun olarak başvuru yapılması.

2-Başvuru:

Doğum yardımı başvurusu, çocuğun Kimlik Paylaşım Sistemi’ne kayıt işleminin tamamlanmasını müteakip, sağ olması kaydıyla; ilk çocuk için doğum tarihinden sonraki 12 ay içinde, diğer çocuklar için 5 yaşını tamamlayıncaya kadar başvuru yerlerine yapılır. Anne Türk vatandaşı ve sağ ise başvuru, anne tarafından ya da anne adına baba tarafından yapılır. Annenin Türk vatandaşı olmaması veya vefat etmiş olması hâlinde ya da Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca belirlenecek zorunlu hâller durumunda, Türk vatandaşı olan baba tarafından veya çocuğun kanuni temsilcisi tarafından yapılır. Anne ve babanın her ikisinin de vefat etmiş olması hâlinde başvuru, çocuğun kanuni temsilcisi tarafından yapılır. Başvuru; anne, baba ve çocuk ile varsa diğer çocukların Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarını, doğruluk beyanını ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca belirlenecek diğer bilgileri içerir. Başvuruda yer alan doğruluk beyanında, başvuran kişinin evlat edindiği çocukların bulunması hâlinde evlat edinmeye ilişkin bilgi ve belgeler beyan edilir.

3. Başvurunun Onaylanması ve Sorumluluk :

Başvurular, sistem üzerinden en geç 15 gün içinde sonuçlandırılır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, fiziki belge incelemesi ve mahallinde araştırma yapılması gereken hâllerde düzenleme yapmaya yetkilidir. Yetkilendirilmiş personel, sadece sistem üzerinden onaylanan bilgilerden sorumludur. Fiziki belge incelemesi, sistem üzerinden ve/veya mahallinde araştırma yapılması gereken durumlarda, bu iş ve işlemleri yapan personel sorumludur.

4. Sistem Üzerinden Yapılacak Değerlendirmeler :

Sistem üzerinden yapılan başvurularda genel şartlar değerlendirilir. Sistem üzerinden çocuk sayılarının değerlendirilmesinde ve buna dayalı olarak doğum yardımı miktarının belirlenmesinde, annenin daha önce sağ olarak doğum yaptığı çocuk sayıları esas alınır. Ancak Türk vatandaşı olmayan annenin Türk vatandaşı babadan olmayan çocukları dikkate alınmaz. Evlat edinilen çocuklar için çocuk sayısının tespitinde evlat edinilme tarihi esas alınır. Bakanlık, gerekmesi halinde daha önceki doğumlara ve evlatlığa ilişkin bilgi ve belge istemeye ve araştırma yapmaya yetkilidir. Çocuk sayısının tespitinde, 01.01.2025 tarihinden önceki doğmuş çocuklar da dikkate alınır.

5. Ödeme Esasları

Doğum yardımında, başvurunun sisteme kaydedilip gerekmesi halinde araştırma ve inceleme yapıldıktan sonra onaylandığı tarihte Kimlik Paylaşım Sisteminde yer alan nüfus kayıtları esas alınır. Doğum yardımı, sistem üzerinden onaylandıktan sonra başvurunun yapıldığı ay itibariyle ödenir. Doğum yardımı ödemeleri, muhtaçlık şartı aranmaksızın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan yapılır. Gerekli şartları taşıyanlara; • Birinci çocuk için tek seferlik 5.000 Türk Lirası, • İkinci çocuk için başvurunun yapıldığı ay itibariyle 5 yaşını tamamlayana kadar (altmışıncı ay dahil) aylık 1.500 Türk Lirası, • Üçüncü ve sonraki çocuklar için başvurunun yapıldığı ay itibariyle 5 yaşını tamamlayana kadar (altmışıncı ay dahil) aylık 5.000 Türk Lirası, tutarlarında doğum yardımı yapılır. Doğum yardımı, hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödenir ve haczedilemez. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, doğum yardımı ödemelerinin yapılma şekli ve kanallarına ilişkin usulleri belirlemeye, genel usullere göre ödemeye aracılık yapacak kuruluşlar ile tek tip protokol ve sözleşmeleri yapmaya yetkilidir.

6-İtiraz ve İtiraza Dayalı Ödemeler

Doğum yardımının uygulamasına yönelik her türlü itiraz sistem üzerinden elektronik ortamda yapılacak olup itiraz tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde ilgili Aile ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne sonuçlandırılacaktır. İtiraz üzerine, hak ettiği halde ödeme yapılmadığı veya eksik ödeme yapıldığı tespit edilen hak sahiplerine, ilk başvurusunun yapıldığı aydan geçerli olmak üzere hak ettiği doğum yardımı ödemesi yapılır.

7. Doğum Yardımının Durdurulması, Kesilmesi, İadesi ve Sonlandırılması Halleri

Doğum yardımı ödemesi devam ederken, kendisine ödeme yapılan hak sahibinin ölümünün tespiti hâlinde, takip eden aydan itibaren doğum yardımı ödemesi ilgili mevzuata göre geçici olarak durdurulur. Hak sahibinin ölümünün tespitinden itibaren; • 6 ay içinde yeni hak sahibi tarafından tekrar başvuru yapılması ve gerekli şartları taşıması hâlinde, doğum yardımı durdurulduğu tarihten geçerli olmak üzere yeniden başlatılır ve takip eden ilk ödeme döneminde doğum yardımının tamamı ödenir. • 6 ay dolduktan sonra yeni hak sahibi tarafından tekrar başvuru yapılması ve gerekli şartları taşıması hâlinde, yeni başvurunun yapıldığı aydan geçerli olmak üzere doğum yardımı ödemesine yeniden başlanır. Doğum yardımı ödemesi; • Doğum yardımına esas çocuğun ölümünün tespiti hâlinde, takip eden aydan itibaren kesilir. • Doğum yardımından feragat edilmesi hâlinde, takip eden aydan itibaren kesilir. • Hak sahibi olan anne veya baba ya da çocuğun, Türk vatandaşlığından çıktığının/çıkarıldığının veya Türk vatandaşlığı muhafaza edilmeksizin yabancı memleket uyruğuna girdiğinin tespit edilmesi hâlinde, takip eden aydan itibaren kesilir. • Hak sahibi olan

anne veya baba ya da çocuğun, ikametlerini başka bir ülkeye aldıklarının tespit edilmesi hâlinde, takip eden aydan itibaren kesilir. • Doğum yardımına esas çocuğun, kurum bakımına alınması hâlinde, takip eden aydan itibaren kesilir. • • Doğum yardımının 6 ay boyunca aralıksız olarak ödemeye aracılık yapan kuruluşlardan çekilmediğinin tespit edilmesi hâlinde, takip eden aydan itibaren kesilir. Bu durumda biriken doğum yardımı tutarları aracılık yapan kuruluş tarafından Bakanlığa iade edilir. • Kendisine ödeme yapılan hak sahibinin ölümünün tespitinden itibaren 6 ay içinde yeni hak sahibi tarafından tekrar başvuru yapılmaması hâlinde, durdurulduğu tarihten geçerli olmak üzere kesilir.

Doğum yardımının aralıksız 6 ay boyunca ödemeye aracılık eden kuruluşlardan (banka) çekilmemesi veya hak sahibinin ölümü sebebiyle yeni hak sahibinin 6 ay içerisinde başvuru yapmaması nedeniyle doğum yardımı kesilenlere; yeni başvuru yapmaları ve gerekli şartları taşımaları hâlinde, yeni başvurunun yapıldığı aydan itibaren doğum yardımı ödemesi yeniden başlanır. Çocuğun kurum bakımına alınması sebebiyle doğum yardımı kesilenlere; doğum yardımına esas çocuğun kurum bakımından çıkarılması hâlinde, yeni başvuru yapılması ve gerekli şartları taşımaları hâlinde, yeni başvurunun yapıldığı aydan itibaren doğum yardımı ödemesi yeniden başlanır. Doğum yardımı ödemesi sırasında, hak sahipliğinin herhangi bir nedenle değişmesini gerektiren bir durumun ortaya çıkması hâlinde, ilgilinin başvurusu üzerine Bakanlıkça doğum yardımı ödemesi durdurulabilir veya kesilebilir. Başvuru yapan ve gerekli şartları taşıyan yeni hak sahibine, başvuru tarihinden itibaren doğum yardımı yapılmasına devam edilir. Birinci çocuk için tek seferlik yapılan doğum yardımı ödemesinin, hak sahibi tarafından 6 ay içinde ödemeye aracılık yapan kuruluştan çekilmediğinin tespit edilmesi hâlinde, bu doğum yardımı tutarı ödemeye aracılık yapan kuruluş tarafından Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına iade edilir. Birinci çocuk için belirlenen başvuru süresi içinde hak sahibi tarafından yeniden başvuru yapılması ve gerekli şartları taşınması hâlinde tek seferlik doğum yardımı ödemesi yapılır. Doğum yardımı esas çocuk 5 yaşını tamamladığında (altmışıncı ay dâhil) doğum yardımı ödemesi sonlandırılır.

8. Yersiz Ödenmiş Doğum Yardımının Geri Alınması

Doğum yardımından yararlananların gerçek dışı beyanda bulunmaları nedeniyle yersiz ödemeye sebebiyet verdiklerinin tespiti halinde, ödemenin yapıldığı tarihten tahsil edildiği tarihe kadar geçen süre dikkate alınarak gecikme zammı oranında hesaplanacak faizi ile 1 ay içinde iade edilmesi gerektiği, haksız yararlanana yazılı olarak bildirilir. 1 ay içinde ödeme yapılmaması halinde, ilgili alacaklar vergi dairesine bildirilerek takip ve tahsil edilecektir.

9. Bildirim Yükümlülüğü

Doğum yardımı ödemesinin yapılmaması veya kesilmesini gerektiren bir durumun ortaya çıkması halinde, hak sahibi durumu Bakanlığa veya Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.

10. Son Hükümler:

1/1/2025 tarihi ve sonrasında canlı doğan çocuklar için başvuru yapılması ve gerekli şartların taşınması halinde, çocuğun doğduğu aydan itibaren doğum yardımı ödemesi yapılır. Ancak yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde yapılmayan başvurularda geçmişe yönelik ödeme yapılmayacaktır. 1/1/2025 tarihi ve sonrasında canlı doğan çocuklar

için yürürlükten kaldırılan yönetmelik kapsamında doğum yardımı alanlar, bu yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde başvurmaları ve gerekli şartları taşımaları halinde daha önce  denmiř tutar mahsup edilerek doğum yardımı ödemesi yapılacaktır. 1/1/2025 tarihinden önce canlı doğan ocuk için doğum yardımı almaya hak kazananlara 1/6/2025 tarihine kadar başvurmaları şartıyla yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre doğum yardımı ödemesi yapılacaktır

Bilgilerinize sunulur. Saygılarımızla

İHSAN AKAR
YEMİNLİ MALİ MüşAVİR
ULUDAę BAęIMSIZ DENETİM VE Y.M.M A.ř

Yukarıda yer verilen açıklamalarımızın mehmetkoak sirk lerinden birebir alınmış (telif hakkı mehmetkoak danışmanlığa aittir) olup konuya ilişkin genel bilgileri içermekte olup konu hakkında ek bilgi gerektiğinde bizimle temasa geçmenizi önerilir.